

MANUAL D'ESTIL DEL CETT

Barcelona School
of Tourism, Hospitality
and Gastronomy

Índex

Presentació	6
QÜESTIONS GRÀFIQUES	7
1. Els tipus de lletra	8
1.1. Rodona	8
1.2. Cursiva	8
• Títols	8
– Obres de creació.....	8
– Publicacions.....	8
– Noms propis de vehicles de transport.....	8
– Programes de ràdio i televisió.....	9
• Paraules que cal escriure en cursiva	9
– Col·loquialismes, dialectalismes i argot.....	9
– Paraules usades en sentit metalingüístic.....	9
– Paraules que es volen remarcar dins un text.....	9
– Estrangerismes i llatinismes.....	9
– Sobrenoms, pseudònims i àlies.....	10
1.3. Aspectes tipogràfics i formals d'un text	10
• Enumeracions	10
• Advertiments	10
• Noms científics i espècies	10
QÜESTIONS D'ESTIL	11
1. Ús no sexista del llenguatge	12
1.1. Els col·lectius	12
• Enllaç als criteris de designació de col·lectius o grups de persones	12
1.2. Noms de professions, càrrecs i places	12
• Enllaç als noms de professions, càrrecs i places	12
1.3. Altres casos	13

2. Tractaments protocol·laris	13
2.1. Estructura	13
2.2. Majúscules i minúscules	14
2.3. Abreviacions	14
2.4. Càrrecs universitaris	14
2.5. Enllaç a la llista de tractaments	14
QÜESTIONS DE CONVENCIONS	15
1. Criteris de traducció	16
1.1. Topònims no catalans	16
1.2. Toponímia menor	16
1.3. Noms de persones	16
1.4. Organismes	17
1.5. Bibliografia	17
1.6. Activitats docents i ensenyaments	18
1.7. Lleis	19
1.8. Els estrangerismes	19
• Xarxes Socials.....	20
• Apostrofació.....	20
– Apostrofació de mots que comencen amb hac aspirada.....	20
– Apostrofació de mots que comencen amb essa líquida o efa seguides de consonants.....	20
2. Els nombres	21
2.1. Escripura dels nombres	21
2.2. Les xifres romanes	21
2.3. Els ordinals en xifres	22
2.4. Apostrofació de les xifres	23
3. Majúscules i minúscules	23
3.1. Persones	23
• Noms i cognoms de persones i noms de divinitats.....	23
• Sobrenoms, renoms i pseudònims.....	23
• Noms de dinasties i llinatges.....	23
• Càrrecs oficials.....	23
• Tractaments genèrics.....	24
• Gentilicis.....	24
• Pseudònims i sobrenoms.....	24
3.2. Organismes	24
• Institucions, establiments i entitats.....	24
• Òrgans de gestió.....	25
• Grups de recerca i afins.....	25

3.3. Activitats educatives, científiques i socials	25
• Estudis	25
• Cursos i assignatures i titulacions	26
• Jornades, simposis i altres activitats instituïdes oficialment	27
• Competicions, premis i distincions	27
• Concursos	28
• Conferències, ponències i discursos	28
• Programes i projectes	28
• Teories i fórmules	28
• Noms científics	28
3.4. Documents	29
• Documents oficials	29
• Parts de documents	29
• Documents acreditatius	29
3.5. Publicacions i obres d'art	29
• Publicacions periòdiques i col·leccions	29
• Títols de llibres, articles, obres artístiques, etc.	29
• Productes	30
3.6. Temps	30
• Dies de la setmana, mesos i estacions	30
• Festivitats i commemoracions	30
• Períodes històrics i geològics	30
• Fets singulars de la història	31
• Moviments culturals	31
3.7. Lloc	31
• Noms de lloc catalans amb article	31
• Noms de lloc no catalans amb article	31
• Entitats locals territorials	31
• Divisions territorials	32
• Accidents geogràfics i llocs	32
• Punts cardinals	32
• Planetes, satèl·lits i constel·lacions	32
• Noms de lloc urbans	33
• Noms d'edificis	33
• Dependències i parts d'edificis	33
3.8. Noms de lloc de l'Escola i de la UB	33
• Campus i edificis	33
• Dependències i parts d'edificis	34

4. Abreviacions	35
4.1. Abreviatures	35
• El femení i el plural en les abreviatures	36
• L'apostrofació de les abreviatures.....	36
4.2. Sigles	36
• El plural en les sigles	37
• L'apostrofació de les sigles	37
• Traducció de sigles	38
• Gènere de les sigles d'origen estranger.....	38
• Pèrdua de l'article.....	38
• Desenvolupament de les sigles	38
• Acrònims	38
• Sigles lexicalitzades	39
4.3. Símbols	39
• L'escriptura de símbols	39
• El plural en els símbols	40
• L'apostrofació dels símbols	40
• Punts cardinals.....	40
• Química	40
• Física	41
• Lletres.....	41
4.4. Ordinals	42
4.5. Enllaç a totes les abreviacions	42
5. Les referències i les cites bibliogràfiques	42
ANNEX 1	43
Manual d'estil del CETT-UB per a l'elaboració de documents acadèmics	
1. Format general del document	44
2. Cites i referències.....	46

Presentació

Us presentem el manual d'estil del CETT. L'objectiu és dotar-lo d'uns criteris d'unificació lingüística i d'estil que serveixin de referència a l'hora de publicar tot allò que es realitza des de l'entitat.

Com que el CETT és un centre adscrit a la Universitat de Barcelona, el text de referència per confeccionar aquest manual ha estat el CUB, el llibre d'estil de la universitat esmentada. Malgrat això, hem adaptat els continguts a la realitat dels estudis del CETT, i ho hem fet intentant oferir unes pautes que en conformin el model d'usos lingüístics. En aquest sentit, aquest document es divideix en dos apartats essencials: el manual d'estil pròpiament dit i un annex, que fa referència al manual d'estil del CETT-UB per a l'elaboració de documents acadèmics, i inclou la normativa APA amb relació a la confecció de cites i referències bibliogràfiques.

La intenció, doncs, és oferir una obra pràctica, senzilla i fàcil d'utilitzar, il·lustrada amb nombrosos exemples per evitar dubtes, amb el desig que esdevingui el marc de referència per a tots els textos publicats des del CETT.

QÜESTIONS GRÀFIQUES

Tot seguit s'expliquen una sèrie de criteris referits a la forma com s'han de redactar alguns mots, expressions, etc. concrets. Tot i això, a l'annex 2, To de veu, s'aprofundeix en l'estil i el to que han de marcar la redacció dels missatges institucionals, els comercials, les xarxes socials, els fullets de producte, esdeveniments sectorials, etc.

1. Els tipus de lletra

1.1. Rodona

La lletra rodona és el tipus de lletra que cal utilitzar en la redacció de documents. Malgrat així, la usarem en textos en cursiva per destacar algun element que hauria d'escriure's en cursiva.

– *Verdaguer va escriure Canigó*

1.2. Cursiva

• Títols

– Obres de creació

Usarem la cursiva per als noms dels títols i subtítols de les obres de creació. Si un títol en cursiva inclou el títol d'una altra obra o algun mot que també ha d'anar en cursiva, aquests s'han d'escriure entre cometes simples.

– *Casafont*, de Roger Mas

– *El 'Decretum Gratiani' de la British Library de Londres: un manuscrit il·luminat*, de Gaspar Coll

– Publicacions

En cursiva escriurem els títols de les publicacions, com ara diaris i revistes, tesis doctorals publicades (les no publicades aniran entre cometes), catàlegs, fullets i cartells. En el cas del nom de webs, utilitzarem la lletra rodona.

– Va publicar la tesi doctoral *La sostenibilitat en el món del turisme*

– Hem editat el tríptic *Premis Alimara*

– Noms propis de vehicles de transport

En cursiva els noms propis d'alguns vehicles de transport, com ara vaixells, avions, naus espacials, trens...

– el submarí *Nautilus*

– el *Titanic*

– la nau espacial *Apollo XIII*

– Programes de ràdio i televisió

Utilitzarem la cursiva per a programes de ràdio i de televisió, tot i que si es tracta d'una part o d'un episodi d'aquests programes, utilitzarem la rodona i les cometes.

- *La segona hora* de RAC1
- la secció «Coses meves» del *Versió original*
- el poema «Mentre representem» del llibre *Mrs. Death* de Salvador Espriu

• Paraules que cal escriure en cursiva

– Col·loquialismes, dialectalismes i argot

En cursiva l'ús de paraules del llenguatge col·loquial o dialectal, i també mots o expressions d'argot.

- *Quin tio, el profe* de Pastisseria!
- *A veure si omple la gelera!*
- *Era molt xunga*, aquella assignatura!

– Paraules usades en sentit metalingüístic

- L'anglicisme *online* s'ha d'escriure en cursiva.
- *Maldon* ha d'anar amb majúscula inicial.

– Paraules que es volen remarcar dins un text

Usarem la cursiva en mots que volem remarcar o emfatitzar.

- Havíem de preparar *tots* els controls.
- Vam suspendre, justament, *la seva* assignatura.

– Estrangerismes i llatinismes

Usarem la cursiva per a mots que pertanyen a un altre idioma i també per als llatinismes que no apareixen al diccionari normatiu, i seguirem el mateix criteri per a les abreviatures (vegeu <https://dlc.iec.cat/>).

Tot i que el CETT promou l'ús en català d'aquells mots que tinguin una traducció acceptada normativament, si creiem convenient emprar terminologia en anglès (textos de màrqueting, per a un millor posicionament web, terminologia d'especialització, etc.), utilitzarem l'anglès americà.

- *feedback*
- *in extremis*
- doctor honoris causa (*acceptat pel DIEC*)
- excel·lent *cum laude*
- *in situ* (*acceptat pel DIEC*)
- *currículum* (*acceptat pel DIEC*)
- *a. m.* [*ante meridiem*]

– Sobrenoms, pseudònims i àlies

En cursiva quan apareix el nom real de la persona, i en rodona si s'escriuen sols. Si pertanyen a una llengua no catalana, l'article durà majúscula inicial.

- Francesc Vicent Garcia, *el Rector de Vallfogona*
- El Rector de Vallfogona va ser una figura cabdal de la literatura catalana barroca
- Juan José Moreno Cuenca, *El Vaquilla*
- El *Tata* Martino

Escriurem en rodona, però, els sobrenoms de reis, papes i sants (vagin o no al costat del nom real).

- Jaume I el Conqueridor
- Benet XIII, Papa Luna
- Sant Pau

1.3. Aspectes tipogràfics i formals d'un text

• Enumeracions

En cursiva la lletra dels apartats i en rodona el parèntesi que la segueix.

- Dins del *Tourism & Heritage Journal* pots cercar:
 - a) Articles
 - b) Autoria

Eliminarem el parèntesi i conservarem la cursiva si es fa referència a un apartat determinat dins d'un text.

- En l'apartat *d* hi ha la informació que demaneu.

• Advertiments

Els escriurem en cursiva i entre parèntesis (en rodona).

- (*Vegeu la pàgina 13*)
- (*Continuarà*)

• Noms científics i espècies

Escriurem en cursiva les denominacions en llatí i amb majúscula inicial, mentre que les formes catalanes aniran en rodona i amb minúscula.

- *Liliatae*
- família de les juncàcies
- *Gallus domesticus* (gall)
- àlber (*Populus alba*)

QÜESTIONS D'ESTIL

1. Ús no sexista del llenguatge

1.1. Els col·lectius

Sempre que sigui possible, s'utilitzaran noms col·lectius en lloc de fer servir els marcats amb la desinència masculina o femenina (vegeu <https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2557>).

- El professorat té un gran prestigi en la matèria. (*Preferible a Els professors tenen un gran prestigi en la matèria.*)
- L'alumnat ha de cursar les assignatures obligatòries. (*Preferible a Els alumnes han de cursar les assignatures obligatòries.*)
- la ciutadania (*en lloc de els ciutadans*)
- la clientela (*en lloc de els clients*)
- el professorat tutor (*en lloc de els tutors*)
- el veïnat (*en lloc de els veïns*)

Cal fer notar que en aquests casos es recomana l'ús del verb en singular. Malgrat això, quan es pronominalitza un complement directe o un complement indirecte que és un nom col·lectiu, cal fer-ho amb la forma en plural.

- L'alumnat creu que el canvi d'horari els ha afectat negativament.
- Al professorat que ha impartit les classes els ha agradat l'actitud de l'alumnat.

• Enllaç als criteris de designació de col·lectius o grups de persones

1.2. Noms de professions, càrrecs i places

En aquests casos, s'ha d'evitar l'ús exclusiu del masculí i, per tant, cal utilitzar la forma femenina quan es parli d'una dona (vegeu <https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2511>).

- L'enginyera Maria Castillejo farà una classe magistral. (*En lloc de L'enginyer Maria Castillejo farà una classe magistral.*)
- La doctoranda Mercè Fuster farà una conferència. (*I no pas El doctorand Mercè Fuster farà una conferència.*)

Quan es facin servir aquests noms de professions, càrrecs... en femení, es recomana evitar la forma acabada en -essa (*advocada en lloc d'advocadessa, jutge en lloc de jutgessa...*).

En el cas dels noms invariables, l'article femení és el que diferencia si es parla d'un home o d'una dona.

- una cap
- les àrbitres

A l'hora d'anomenar una plaça, un lloc de treball, un càrrec o un títol acadèmic de manera genèrica, cal fer servir la forma masculina.

- una plaça de secretari
- Es necessita un graduat en Turisme.

Finalment, és recomanable, quan sigui possible, d'esmentar l'òrgan en lloc de la persona que ocupa un càrrec.

- Envia l'escrit a la consultoria. (*En lloc de Envia l'escrit al consultor.*)
- Denunciarem els fets a la gerència. (*En lloc de Denunciarem els fets al gerent.*)

1.3. Altres casos

S'ha d'evitar, sempre que sigui possible, l'ús de les formes dobles, ja que fan que el text esdevingui carregós i poc àgil. En aquests casos cal fer servir mots col·lectius, si n'hi ha. Tot seguit, proposem una sèrie de designacions per evitar l'ús discriminatori d'alguns termes.

- infant (*en lloc de nen/nena*)
- les persones afectades (*en lloc de els afectats*)
- les persones usuàries (*en lloc de els usuaris*)
- ésser humà (*en lloc de home/dona*)
- tothom (*en lloc de tots*)
- autoria (*en lloc de autor/autora*)

Només s'acceptarà l'ús de formes dobles en els formularis, les circulars i els impresos.

- Benvolgut senyor, benvolguda senyora
- Benvolgut/uda senyor/a
- Alumne/a
- Antic/iga alumne/a
- Senyor/a

2. Tractaments protocol·laris

Es tracta de títols honorífics que s'atorguen depenent del càrrec que té una persona. Avui dia, la tendència és evitar-ne l'ús, i per tant es recomana no utilitzar-los (només s'han de fer servir en documents o situacions solemnes, com ara saludes...). En trobarem la llista a l'enllaç del punt 2.2.5.

2.1. Estructura

Es recomana que es col·loquin precedint el nom i els cognoms de qui els ocupa.

- el Magnífic Senyor Joan Joan Joan, rector de la Universitat de Barcelona
- l'Il·lustríssim Senyor Joan Joan Joan, alcalde de Terrassa

El càrrec també es pot col·locar davant.

- el rector de la Universitat de Barcelona, Magnífic Senyor Joan Joan Joan
- l'alcalde de Terrassa, Il·lustríssim Senyor Joan Joan Joan

És recomanable posar els dos cognoms de la persona a la qual ens referim. Si no els coneixem, només en posarem un. El que és important és la coherència: cal mantenir el mateix nombre de cognoms per a totes les persones que hi ha en el text.

2.2. Majúscules i minúscules

Els tractaments protocol·laris sempre s'escriuen amb majúscula inicial, tant els noms com els adjectius que els formen.

- Molt Honorable Senyor
- l'Excel·lentíssim i Reverendíssim Senyor Joan Joan Joan, arquebisbe de Tarragona

Les abreviacions de les formes de tractament protocol·laries també s'escriuen amb majúscula.

- M. Hble. Sr.
- l'Excm. i Rvdm. Sr. Joan Joan Joan, arquebisbe de Tarragona

Quan el tractament protocol·lari s'aplica a la persona, el càrrec ha d'anar amb minúscula.

- el Magnífic Senyor Joan Joan Joan, rector de la Universitat de Barcelona
- l'Excel·lentíssim i Reverendíssim Senyor Joan Joan Joan, arquebisbe de Tarragona

En canvi, si la forma protocol·lària s'aplica al càrrec, aquest també s'ha d'escriure amb majúscula.

- el Molt Honorable Senyor President
- la Il·lustre Senyora Diputada

2.3. Abreviacions

És aconsellable d'escriure els tractaments protocol·laris desenvolupats, però si se'n fa servir l'abreviació, aquesta també s'ha d'escriure amb majúscula inicial.

- el Mgfc. Sr. Joan Joan Joan, rector de la Universitat de Barcelona
- l'Il·lm. Sr. Joan Joan Joan, alcalde de Terrassa

Un cop més cal remarcar que el que és important és la coherència dins el text; per tant, no s'han de combinar abreviacions amb formes desenvolupades.

2.4. Càrrecs universitaris

El tractament que s'utilitza en els càrrecs universitaris és el de Senyor o Senyora, excepte en el cas del rector, que és *Magnífic Senyor* o *Magnífica Senyora*.

2.5. Enllaç a la llista de tractaments

Vegeu <https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=2235>

QÜESTIONS DE CONVENCIONS

1. Criteris de traducció

1.1. Topònims no catalans

Es tradueixen tots els topònims que tenen una versió catalana per tradició, és a dir, que s'utilitzen habitualment en la versió catalana.

- l'Havana
- Nova York
- Milà
- Saragossa

Si no tenen versió catalana, es manté l'original i, si van precedits per un article, aquest es manté amb majúscula.

- Los Angeles
- Santa Cruz de Tenerife
- El Bierzo

1.2. Toponímia menor

En els noms de toponímia urbana, es tradueix el genèric (que s'escriurà sempre amb minúscula) i es manté la forma original del topònim pròpiament dit.

- plaça d'Oriente
- passeig de la Castellana

Hi ha casos, però, en què la denominació del topònim d'una via urbana es coneix internacionalment amb la llengua d'origen; aleshores, no es tradueix i es manté tota la forma amb majúscula.

- Times Square
- Trafalgar Square
- Downing Street

Pel que fa als noms d'accidents geogràfics, es tradueix tant el genèric com el topònim, sempre que aquest darrer tingui una forma tradicional catalana.

- mar del Nord
- estret de Gibraltar

1.3. Noms de persones

En general, els antropònims de personatges públics actuals no es tradueixen.

- Eduardo Galeano
- Jon Andoni Goikoetxea

Sí que es tradueixen els noms de personatges històrics (incloent-hi noms de reis, famílies reials i papes), i pel que fa als noms que provenen d'un idioma que no utilitza l'alfabet llatí, se n'ha de fer la transliteració o la transcripció (en aquest sentit, seguirem el criteri de la *Gran Enciclopèdia Catalana*).

- la reina Isabel II
- el papa Benet XVI
- Plató
- Hristo Stóitxkov

1.4. Organismes

Es tradueixen els noms de patronats; fundacions; associacions; entitats culturals; col·legis professionals; institucions, entitats i organismes públics o oficials, i universitats, facultats, escoles universitàries i departaments.

- Museu del Prado
- Col·legi d'Advocats de Madrid
- Ministeri d'Afers Estrangers
- Universitat Complutense de Madrid
- Escola Universitària de Magisteri de Bilbao
- Museu Nacional de Dinamarca

Malgrat això, hi ha casos en què es manté el nom en la llengua d'origen perquè ha quedat fixat per l'ús.

- British Museum
- National Gallery
- National Geographic Society

Els noms d'empreses, entitats i institucions privades normalment no es tradueixen.

- Telefónica
- El Corte Inglés

1.5. Bibliografia

Per fer una bibliografia, ens regirem per la normativa APA.

Cal citar els títols de llibres en català si han estat traduïts a la nostra llengua. Si no han estat traduïts, se citaran en la versió original.

- el llibre *Vaig creure que el meu pare era Déu*, de Paul Auster

En treballs en què es fa esment d'una referència bibliogràfica, cal escriure-la en la llengua de la versió consultada. Cal tenir en compte, però, que la resta d'informació de la referència (l'edició, la data...) s'escriu en català.

- BALLART HERNÁNDEZ, J. *El patrimonio histórico arqueológico: valor y uso*. 1a edició. Barcelona: Ed. Ariel, 1997. 272 p. (Col. Ariel Arte y Patrimonio). ISBN 84-344-6594-7.

Pel que fa a les citacions dins un text, cal distingir dos casos:

Si la citació no conté cap referència a l'obra de què es parla, s'escriu en català.

- Com diu Proust, «...la part desconeguda de la vida dels altres és com la de la naturalesa...».

Si a la citació sí que es fa referència a l'obra de procedència (amb una nota o a la bibliografia), es pot escriure en català o en la llengua original de l'obra, mantenint, això sí, la coherència dins el text (o es tradueixen totes les citacions o es mantenen totes en la llengua original).

Per tant, si a la bibliografia hi ha una referència com la següent:

- BAUDELAIRE, Charles. *Les Fleurs du mal*. París: Poulet-Malassis ed., 1857, p. 25.

en el text s'hi pot trobar un dels dos casos següents:

- Com diu Baudelaire (1857, 25), «...l'alba neix als teus ulls i el capvespre s'hi ajoca...».
- Com diu Baudelaire (1857, 25), «...tu contiens dans ton oeil le couchant et l'aurore...».

1.6. Activitats docents i ensenyaments

Els títols de conferències, taules rodones, ponències... se citaran en la llengua en què es facin i entre cometes.

- la conferència «Contenidos aplicados al ocio y turismo en Internet», impartida pel senyor Carlos Blanco Vázquez
- la ponència «Realidad virtual, museografía nómada y turismo», presentada a Àlaba

Pel que fa als noms de congressos, jornades, simposis, fires, beques, programes, projectes i premis, en general es tradueixen.

- la 54a edició del Congrés Internacional d'Americanistes de Viena
- les V Jornades de Didàctica del Museu Local de Calataiud

Els noms d'assignatures, cursos, màsters... s'escriuen en català, independentment de l'idioma en què s'imparteixin.

- el mòdul Turisme, Desenvolupament Local, Educació i Patrimoni impartit dins el Màster Universitari i Doctorat d'Educació i Museus de la Universitat de Múrcia
- l'assignatura Estructura del Mercat Turístic que s'imparteix en el Grau de Turisme de la Universitat d'Alcalá

1.7. Lleis

Cal traduir el nom de lleis i decrets al català.

- la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil
- el Reial decret llei 3/2004, de 28 de febrer, de mesures urgents per al foment de l'ocupació i la contractació indefinida

1.8. Els estrangerismes

Tot i que el CETT promou l'ús en català d'aquells mots que tinguin una traducció acceptada normativament, si creiem convenient emprar terminologia en anglès (textos de màrqueting, per a un millor posicionament web, terminologia d'especialització, etc.), utilitzarem l'anglès americà.

En qualsevol cas, el TERMCAT és l'obra de referència i consulta per a aquests casos (vegeu <https://www.termcat.cat/ca>).

- blog/bloguer/bloguera (*en lloc de blogger*)
- pluja d'idees (*en lloc de brainstorming*)
- correu electrònic, adreça electrònica (a/e) (*en lloc de e-mail*)
- turisme electrònic (*en lloc de e-tourism*)
- enllaç (*en lloc de link*)
- grup d'empreses (*en lloc de holding*)
- pàgina d'inici (*en lloc de home*)
- entrada (*en lloc de input*)
- màrqueting (*en lloc de marketing*)
- màster (*en lloc de master*)
- marxandatge (*en lloc de merchandising*)
- ratolí (*en lloc de mouse*)
- treball en xarxa/gestió de xarxa (*en lloc de networking*)
- fora de línia (*en lloc de off line*)
- en línia (*en lloc de on line*)
- telèfon intel·ligent (*en lloc de smartphone*)
- programari (*en lloc de software*)
- tauleta (*en lloc de tablet*)
- espai web/pàgina web (*en lloc de website*)
- wifi (*en lloc de wireless fidelity*)
- taller, seminari, congrés, jornada (depenent del context) (*en lloc de workshop*)
- mentoria (*en lloc de mentoring*)
- operador turístic (*en lloc de tour operator o touroperador*)
- entrenament (*en lloc de training*)
- forfait (*en lloc de forfait*)
- maquinari (*en lloc de hardware*)
- bufet (*en lloc de buffet*)
- suflé (*en lloc de soufflé*)
- bistec tàrtar (*en lloc de steak tartare*)
- aeroport de connexió (*en lloc de hub*)
- lísing (*en lloc de leasing*)
- de baix cost (*en lloc de low cost*)
- complex turístic (*en lloc de resort*)
- sala d'exposicions (*en lloc de showroom*)
- sommelier (*en lloc de somiller*)
- estada (*en lloc de stage*)
- estand (*en lloc de stand*)
- estoc (*en lloc de stock*)

• Xarxes socials

Seguirem el criteri del TERMCAT per escriure mots relacionats amb les xarxes socials (vegeu <https://www.termcat.cat/ca>).

- blog
- bloguer
- Facebook
- fil social
- Flickr
- fòrum
- etiqueta (*en lloc de hashtag*)
- Internet
- LinkedIn
- piulada/tuit (*en lloc de tweet*)
- piulador/piulaire/
tuitaire/tuitejador
- seguidora (*en lloc de follower*)
- Slideshare
- trol
- Twitter
- Xat
- Youtube

• Apostrofació

Cal tenir en compte l'apostrofació de mots provinents d'altres llengües o dels manlleus. Podem distingir dos casos:

– Apostrofació de mots que comencen amb hac aspirada

Són paraules provinents d'altres llengües que no han estat adaptades fonèticament al català o que en els seus derivats conserven aquest so inicial (també hem de parlar de noms propis que comencen amb hac aspirada). En aquests casos no s'apostrofen ni els articles *el* i *la* ni la preposició *de*.

- el *heavy metal*
- de *hippy*
- la Holly Hunter

Però cal tenir en compte que alguns d'aquests manlleus sí que han estat adaptats al català. Aleshores la hac esdevé muda i, per tant, tant els articles com la preposició citats s'apostrofen.

- l'handbol
- d'hoquei
- l'harem

– Apostrofació de mots que comencen amb essa líquida o efa seguides de consonants

Aquests mots també acostumen a ser manlleus no adaptats al català. En aquests casos, l'article masculí *el* s'apostrofa, mentre que l'article femení *la* i la preposició *de*, no.

- l'*statu quo*
- l'*stop*
- l'*ftalat*
- de Steven Spielberg
- la Fnac

Cal tenir en compte, però, que hi ha alguns d'aquests manlleus que ja han estat adaptats gràficament al català. Aleshores, cal apostrofar-los.

- l'estic
- d'esprai
- l'estrès

2. Els nombres

2.1. Escriptura dels nombres

Es poden escriure amb xifres o amb lletres. Com a norma general, s'escriuran amb lletres quan precedeixin el nom al qual acompanyen o quan siguin un nom, i amb xifres quan vagin posposats al nom.

- Falten tres dies per als exàmens.
- Ha tret un vuit en aquesta assignatura.
- La classe magistral es farà a l'aula 8.

Cal tenir en compte, però, les consideracions següents:

És preferible escriure els mots amb xifres quan estiguin formats per més de dos mots o un d'aquests porti guionet.

- 1.530 (*i no pas mil cinc-cents trenta*)
- 122 (*en lloc de cent vint-i-dos*)
- 21 (*i no pas vint-i-u*)

També s'escriuen amb xifres els nombres que expressin quantitats i que vagin seguits del símbol corresponent, i els nombres amb fracció decimal.

- Ha recorregut 8 km.
- Han descarregat 1,5 tones d'aliments.

Quant als nombres superiors al milió, cal escriure la primera part del numeral amb xifres, i la segona, amb lletres.

- 254 milions (*i no pas dos-cents cinquanta-quatre milions*)

Finalment, cal observar que és poc recomanable escriure un nombre amb xifres a principi de frase. Si no es pot escriure amb lletres, caldrà alterar l'ordre de la frase.

- Han participat en la VIII Trobada Gastronòmica 853 persones. (*En lloc de 853 persones han participat en la VIII Trobada Gastronòmica.*)

2.2. Les xifres romanes

Es faran servir en els segles (en aquest cas, amb versaleta), en els noms propis de persona que indiquen successió (reis, papes...) i en assignatures consecutives.

- el segle XVII
- el rei Jaume I
- el papa Joan Pau II
- l'assignatura Pràcticum I

Opcionalment, es poden utilitzar davant d'activitats instituïdes oficialment i en els números dels volums, els capítols i les parts que conformen una obra (en aquests darrers casos, també cal escriure'ls amb versaleta).

- el I Simposi Internacional de Turisme Escolar / el 1r Simposi Internacional de Turisme Escolar
- el capítol v del llibre / el capítol 5 del llibre

No es faran servir mai en la designació d'un fet històric concret ni en els mil·lennis.

- Segona Guerra Mundial (*i no pas* II Guerra Mundial)
- primer mil·lenni (*en lloc de* I mil·lenni)

2.3. Els ordinals en xifres

L'abreviació dels ordinals es forma escrivint la xifra acompanyada de l'última lletra del mot, sense punt i sense lletres volades.

- 1r [primer]
- 2n [segon]
- 3r [tercer]
- 4t [quart]
- 5è [cinquè]
- 19a [dinovena]
- 27è [vint-i-setè]

Si l'ordinal està en plural, en l'abreviació s'escriurà la xifra acompanyada de les dues últimes lletres del mot.

- 3es [terceres]
- 1rs [primers]

Cal tenir en compte que les lletres de l'abreviació sempre s'escriuran amb minúscula, independentment que el text on apareguin estigui escrit amb majúscules o amb un altre tipus de lletra.

- EL 8è CONGRÉS D'APLICACIONS DE REALITAT VIRTUAL

Finalment, cal dir que un ordinal expressat en xifres romanes mai es comporta com una abreviació i, per tant, no pot anar acompanyat de l'última lletra del mot.

- les I Jornades de Creació i Gestió dels Productes Turístics (*i no pas* les Ies Jornades de Creació i Gestió dels Productes Turístics)

2.4. Apostrofació de les xifres

Tant els articles *el* i *la* com la preposició *de* s'apostrofen davant les xifres que comencin amb vocal.

- l'1 de febrer de 1987
- l'XI Festival de Jazz de Terrassa
- S'ha recaptat un total d'11,5 milions d'euros.

3. Majúscules i minúscules

Majúscula distintiva (per a noms propis)

3.1. Persones

• Noms i cognoms de persones i noms de divinitats

S'escriuen amb majúscula inicial. Si hi ha la preposició *de* abans del cognom, l'escriurem amb minúscula (excepte quan se cita només el cognom, cas en què usarem la majúscula).

- Miquel Alsius
- el motociclista Randy de Puniet (*però* els títols aconseguits per De Puniet)
- Déu

• Sobrenoms, renoms i pseudònims

Usarem la majúscula inicial en els noms i adjectius que els formen. Els escriurem en cursiva quan aparegui el nom real de la persona, i en rodona si s'escriuen sols.

- Bruce Springsteen, *The Boss*
- Dolors Bonella, *la Monyos*
- Pere III el Cerimoniós

• Noms de dinasties i llinatges

Els escriurem amb majúscula inicial.

- els Borbons
- els Àustries
- el llinatge dels Martorell

• Càrrecs oficials

Amb minúscula inicial. Si van precedits del tractament protocol·lari s'escriuen amb majúscula.

- l'alcaldeessa de Cerdanyola
- el conseller de Treball, Indústria, Comerç i Turisme
- Excel·lentíssim Alcalde de Barcelona
- el regidor d'Agricultura (*però* la Conselleria d'Agricultura)

• Tractaments genèrics

Amb minúscula inicial.

- la professora
- el cap de cuina del restaurant
- el doctor honoris causa

• Gentilicis

Amb minúscula inicial.

- novaiorquès
- nord-americà

• Pseudònims i sobrenoms

Amb majúscula els noms i adjectius. Si van acompanyats del nom real, els escriurem entre comes i en cursiva. Si formen part d'un col·lectiu conegut, els escriurem amb minúscula i en rodona.

- Pere III el Cerimoniós
- la Monyos
- la Caputxeta Vermella
- The Boss (*manté la majúscula en l'article en provenir d'una altra llengua*)
- Caterina Albert, *Víctor Català*, va escriure *Solitud*
- Els culés van celebrar el títol

3.2. Organismes

• Institucions, establiments i entitats

Amb minúscula inicial excepte si formen part del nom d'una entitat formalment constituïda.

- les universitats catalanes (*però* la Universitat Autònoma de Barcelona)
- les comunitats autònomes (*però* la Comunitat Autònoma de Catalunya)
- la Facultat d'Humanitats (*però* les facultats de la universitat)
- el Departament d'Educació (*però* els departaments de la Generalitat)
- Regidoria d'Educació i d'Universitats de l'Ajuntament de Barcelona
- l'Escola Tècnica Professional del CETT
- CETT Alumni
- el Restaurant Summum

En el cas d'entitats juridicoadministratives i religioses, l'adjectiu s'escriu sempre amb minúscula.

- l'Administració pública
- l'Estat espanyol (*però* els estats europeus)
- l'Església catòlica (*però* les esglésies del món)

Si escrivim el nom abreujat, seguirem la mateixa norma que en el punt anterior.

- l'Administració (*per* l'Administració pública)
- l'Ajuntament (*per* l'Ajuntament de Terrassa)
- la Universitat (*per* la Universitat Autònoma de Barcelona)

• Òrgans de gestió

Amb minúscula inicial excepte si formen part d'un òrgan formalment constituït.

- les secretaries dels departaments (*però* la Secretaria del Departament de Filologia Catalana)
- el Consell Assessor Universitat Empresa CETT-UB
- la Junta de CETT Alumni

• Grups de recerca i afins

Amb majúscula inicial tots els elements que en formen part.

- Grup de Treball de Recursos Tecnològics i Patrimoni
- Seminari d'Estudis de Turisme
- Grup de Recerca Turisme, Cultura i Territori
- Grup de Recerca Allotjaments Turístics i Restauració
- Grup de Recerca Cuina i Gastronomia

Ara bé, en el cas dels grups de recerca, es prioritzarà l'ús de les sigles per davant de la forma desenvolupada.

- TURCiT (*per* Grup de Recerca Turisme, Cultura i Territori)
- GRATiR (*per* Grup de Recerca Allotjaments Turístics i Restauració)
- GRCiG (*per* Grup de Recerca Cuina i Gastronomia)

3.3. Activitats educatives, científiques i socials

• Estudis

Amb minúscula inicial.

- l'ensenyament secundari obligatori (ESO)
- un màster
- els estudis de grau mitjà
- una llicenciatura
- els graus
- el postgrau
- l'àrea de coneixement de Cuina i Gastronomia

• Cursos, assignatures i titulacions

Amb majúscula inicial els substantius i els adjectius que formen les denominacions d'assignatures, màsters, doctorats, graus i cursos de postgrau (cal assenyalar que, si les denominacions inclouen mots en altres llengües, aquests s'escriuran en rodona i amb majúscula inicial). La preposició amb què els enllaçarem serà *de*.

- el Grau de Turisme
- el Grau de Ciències Culinàries i Gastronòmiques (UB-UPC)
- el Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Tècnic en Cuina-Gastronomia i Serveis de Restauració
- el Cicle Formatiu de Grau Superior de Tècnic en Gestió d'Allotjaments Turístics
- el Màster Universitari Oficial d'Innovació de la Gestió Turística
- el Màster de Gestió i Dinamització Turística del Patrimoni
- el Postgrau d'Estratègia Turística del Patrimoni
- el Diploma d'Extensió Universitària de Cocteleria i Mixologia
- el Curs d'Extensió Universitària de Sommelier Semipresencial
- el Curs d'Expert en Viticultura, Enologia i Tast de Vins
- la Càtedra de Turisme, Hoteleria i Gastronomia
- l'assignatura Cuina
- l'assignatura Iniciativa i Esperit Emprenedor
- el Doctorat de Ciència Cognitiva i Llenguatge
- l'especialitat d'Economia General i Administracions Públiques
- l'àrea de coneixement de Didàctica de les Ciències Socials
- la llicenciatura de Filologia Catalana

Els termes que fan referència a àrees de coneixement, com ara el turisme, la cuina o la gastronomia, només s'escriuran amb majúscula inicial quan formin part d'una denominació oficial de cursos, assignatures, titulacions, etc. En la resta de casos, cal escriure'ls amb minúscula inicial.

Pel que fa als títols, escriurem els noms i adjectius amb majúscula inicial (tot i que si fem referència a la forma genèrica o a la categoria laboral o professional, l'escriurem amb minúscula i desenvolupat). Seguirem les estructures següents:

• *Graduat* o *Graduada* en + [estudis] + *per* [nom de la universitat]

- el títol de Graduat en Turisme per la Universitat de Barcelona (*però* és graduada per la Universitat de Barcelona)
- el títol de Graduada en Arquitectura per la Universitat Politècnica de Catalunya

• *Màster Universitari* o *Màster Universitària* en + [estudis] + *per* [nom de la universitat]

- el títol de Màster en Direcció d'Empreses Turístiques per la Universitat de Barcelona
- el títol de Màster Universitari en Cultures Medievals per la Universitat de Barcelona

• *Doctor* o *Doctora* per [nom de la universitat]

- el títol de Doctora per la Universitat de Barcelona

Cal tenir en compte que els termes *doctor* i *doctora*, quan es refereixen al nom d'un títol (com en l'exemple anterior), s'escriuran amb majúscula inicial i desenvolupats. Si els mateixos termes acompanyen un nom propi, és recomanable escriure'ls amb minúscula inicial i també desenvolupats. En cas d'utilitzar l'abreviatura, s'escriurà amb majúscula inicial.

- el títol de Doctora per la Universitat de Barcelona
- el doctor Albert Turull, membre de l'Institut d'Estudis Catalans
- el Dr. Albert Turull, membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Si en el nom del títol es fa esment d'una especialitat, aquesta s'introduirà amb la preposició *en*.

- té el títol de Màster d'Innovació en la Gestió Turística, en l'especialitat en la Gestió Turística del Patrimoni Culinari i Gastronòmic.

Els nivells i els noms dels exàmens d'idiomes s'escriuen amb una majúscula o una minúscula inicials d'acord amb la designació pròpia de cada idioma.

- el First Certificate
- l'Advanced

• Jornades, simposis i altres activitats instituïdes oficialment

Amb majúscula inicial les denominacions exactes que corresponen a designacions d'activitats oficialment instituïdes o amb una individualitat clara en la vida social. Les denominacions genèriques s'escriuen amb minúscula inicial.

- III Jornades de Patrimoni Defensiu d'Època Moderna
- I Simposi Internacional de Turisme Escolar (*però* un simposi sobre turisme)
- la Primera Setmana del Turisme
- les Jornades de Portes Obertes de la UB
- l'Observatori CETT
- la Trobada
- la Trobada Gastronòmica
- els cursos d'estiu Els Juliols de la UB

• Competicions, premis i distincions

Les denominacions exactes dels premis i altres guardons i distincions s'escriuen amb majúscula inicial en noms i adjectius.

- el Premi Nobel de la Pau
- els Premis Alimara
- el Premi Alimara a la Promoció en Comunicació Turística
- els Premis als Millors Treballs de Recerca en Turisme, Hoteleria i Gastronomia de Batxillerat
- la Creu de Sant Jordi
- ha guanyat un Oscar
- la Lliga de Campions
- els Jocs Olímpics de 1992

Pel que fa a les distincions referides a llocs, s'han d'escriure amb minúscula.

- Tarragona, patrimoni de la humanitat
- un restaurant amb tres estrelles Michelin
- l'estudi del patrimoni religiós immoble català

• Concursos

Els noms dels concursos s'escriuen amb majúscula inicial en noms i adjectius.

- III Concurs de Cuina Experimental (*però* els concursos de cuina)
- el II Concurs de Projectes Emprenedors en el Sector Turístic
- el XXVII Concurs de Cuina Jove de Catalunya
- el Concurs de Projectes Emprenedors en el Sector Turístic

• Conferències, ponències, discursos i campanyes

Amb majúscula la lletra inicial del títol (i les altres que correspon de fer-ho per les altres regles). El títol l'escriurem entre cometes.

- la conferència «El ciutadà del 2000»
- la ponència titulada «El turisme dels nostres dies» (*però* una ponència sobre turisme)
- la campanya «Andorra és una altra història»

• Programes i projectes

Amb majúscula inicial (i íntegrament amb majúscules si es tracta d'una sigla o d'un acrònim), però amb minúscula inicial el mot genèric —programa i projecte— que sol precedir-les. En el cas de la denominació del Treball Final, sempre s'escriurà amb majúscula inicial, tant els noms com els adjectius.

- el programa Erasmus
- el programa Mou-te
- el projecte Turisme i Ciutats Educadores
- el Treball Final de Màster
- el Treball Final de Grau

• Teories i fórmules

Amb minúscula inicial excepte els noms propis que formin part de la denominació.

- el mètode Grönholm
- la teoria de la relativitat

• Noms científics

Només amb majúscula la inicial del primer element i els noms de persona que inclogui. Si el nom s'ha catalanitzat, l'escriurem amb minúscula.

- el pi negre (*Pinus uncinata*)
- la família de les solanàcies

3.4. Documents

• Documents oficials

Amb minúscula inicial els noms i adjectius que componen el títol, exceptuant la inicial del mot que designa la classe de document i dels noms propis que formen part del títol.

- la Resolució de 12 de setembre de 1989, per la qual es fa pública
- el Pla d'estudis de 1992 de la llicenciatura de Farmàcia

• Parts de documents

Amb minúscula inicial.

- la disposició addicional 2a
- el capítol I

• Documents acreditatius

Amb minúscula inicial.

- un diploma d'assistència i aprofitament
- el títol de graduat en Turisme
- el passaport

3.5. Publicacions i obres d'art

• Publicacions periòdiques i col·leccions

Amb majúscula inicial tots els elements que en componen el nom, llevat dels articles interiors i de les preposicions.

- la revista d'investigació *ARA*
- la revista de turisme cultural *Tourism & Heritage Journal*
- la col·lecció *Estudis Turístics*

• Títols de llibres, articles, obres artístiques, etc.

Amb majúscula només la lletra inicial del títol. No es considerarà obra el nom de plats gastronòmics.

- el llibre *Pinzellades d'una vida*, un homenatge a Gaspar Espuña
- la tesi no publicada «El turisme, un horitzó espectacular»
- els àlbums *El cercle dual* i *Tenebrari* d'Els Collons del Pare Rababa
- l'article de la revista «El Grau Superior de Restauració» destaca...
- els macarrons amb salsa de gambes

• Productes

Amb majúscula inicial si fan referència a una marca concreta, i amb minúscula si es tracta d'un genèric.

- la Coca-Cola
- una aspirina
- un jeep (*però* la marca Jeep)

Les denominacions d'origen s'escriuen amb majúscula inicial quan formen part del complement de nom del producte en qüestió. En la resta de casos s'escriuen amb minúscula inicial.

- el vi del Priorat (*però* un priorat excel·lent)
- la denominació d'origen Montsant

3.6. Temps

• Dies de la setmana, mesos, estacions i hores

Amb minúscula.

- L'acte tindrà lloc el dilluns 15 d'agost, en ple estiu

En el cas de les hores, es prioritza l'ús de la forma desenvolupada. En cas que utilitzem l'abreviatura, *h*, cal escriure-la deixant un espai després del numeral al qual acompanyi i sense punt final.

- L'acte tindrà lloc a les 15 h de dilluns que ve

• Festivitats i commemoracions

Amb majúscula inicial, tant els noms com els adjectius que la componen.

- el Nadal
- l'Onze de Setembre
- la revetlla de Sant Joan
- els actes del Tricentenari (*però* el tricentenari d'una efemèride)

• Períodes històrics i geològics

Amb minúscula (excepte en textos especialitzats, ja que es considera que les paraules que designen aquests períodes són noms propis).

- l'edat mitjana
- l'imperi romà

• Fets singulars de la història

Amb majúscula.

- la Primera Guerra Mundial
- la Guerra Civil
- la Revolució Industrial
- la Guerra dels Segadors
- la Renaixença i el Renaixement

• Moviments culturals

Amb minúscula.

- el romanticisme (*però* la Renaixença i el Renaixement)
- el realisme

3.7. Lloc

• Noms de lloc catalans amb article

L'article s'escriu sempre amb minúscula i experimenta les contraccions normals de l'article amb altres partícules.

- el Vendrell
- el Pont de Suert
- la terra del Vallès

• Noms de lloc no catalans amb article

L'article s'escriu amb majúscula inicial i no experimenta cap contracció. Amb minúscula inicial i es contrau l'article en els llocs catalanitzats.

- Los Angeles
- d'El Escorial
- l'Havana
- dels Estats Units
- d'Alcalá de Henares

• Entitats locals territorials

Amb majúscula inicial tots els elements, tret dels articles i de les preposicions, que componen la forma establerta d'una comarca, un municipi, un agregat, una entitat local menor o un barri.

- el barri de Sant Martí
- la Vall d'en Bas (*però amb minúscula si es tracta de l'accident geogràfic: la plana d'en Bas*)

• Divisions territorials

Amb minúscula la designació genèrica que acompanya el nom d'una demarcació o d'una divisió territorial.

- la comunitat autònoma de Catalunya
- el bisbat de Solsona

• Accidents geogràfics i llocs

Amb minúscula si és una designació genèrica.

- el mar Mediterrani
- el delta de l'Ebre (*però* el Delta)
- la plana d'en Bas (*però amb majúscula si es tracta del municipi: la Vall d'en Bas*)
- l'aeroport del Prat
- l'aeroport de Reus
- el port de Barcelona
- el cap de Creus
- la península Ibèrica

• Punts cardinals

Amb minúscula inicial, excepte si es representen amb els símbols internacionals o formen part d'un topònim.

- NO (nord-oest)
- Amèrica del Sud
- l'Oest americà
- el sud de Catalunya

• Planetes, satèl·lits i constel·lacions

Amb majúscula inicial.

- el planeta Terra
- l'Óssa Major

Però si terra, lluna i sol s'usen com a genèrics, s'escriuen amb minúscula.

- demà hi haurà lluna nova
- el sol de migdia crema (*però* la Terra gira al voltant del Sol)

• Noms de lloc urbans

Amb minúscula la designació genèrica que els acompanya (així com les abreviatures que se'n deriven). S'usarà, però, la majúscula inicial quan és usada absolutament com a nom de lloc i quan s'esmenta toponímia menor en una altra llengua.

- la plaça Reial
- la rambla de Catalunya
- el c. Balmes
- l'av. Abat Marcet
- el pg. de Gràcia
- la Gran Via de les Corts Catalanes
- la Via Laietana
- Alexanderplatz

• Noms d'edificis

Amb minúscula sempre que sigui una designació genèrica. I s'escriuen amb majúscula inicial tots els substantius i adjectius quan formen part d'edificis singulars.

- la casa Batlló
- el parc de la Ciutadella
- l'estació del Nord
- el Palau de la Generalitat

• Dependències i parts d'edificis

S'escriuen amb minúscula sempre que es designen amb mots genèrics, i amb majúscula inicial quan és la denominació específica d'un edifici o part d'edifici singulars.

- Un laboratori de l'Escola
- el Gran Saló Catalunya de l'Hotel Alimara Barcelona

3.8. Noms de lloc de l'Escola i de la UB

• Campus i edificis

De manera general, s'escriu amb majúscula tant el nom genèric (campus, espai, etc.) que acompanya la denominació del lloc com els elements que l'acompanyen.

- Campus

- el Campus CETT
- el Campus Virtual
- el Campus Mundet
- el Campus d'Humanitats

– Edificis i altres espais

En aquest cas, els termes com *edifici*, *plaça*, etc. s'escriuen amb minúscula si no formen part d'un nom propi.

- l'edifici del CETT
- l'edifici B de la Facultat de Farmàcia (*però, per la seva singularitat, l'Edifici Històric*)
- l'Espai dels Sentits
- l'Espai UB-Bullipèdia
- l'Espai de Creativitat i Innovació
- Àgora BCN, Residència Universitària Internacional (*però la residència d'estudiants*)
- l'Hotel Alimara Barcelona

• Dependències i parts d'edificis

– Aules

- l'Aula d'Informàtica del CETT (*però una aula d'informàtica*)
- l'Aula Sensorial del CETT
- les Aules Sommelier

– Sales

El nom de les sales d'un edifici s'escriu amb minúscula inicial.

- la sala d'actes (*però la Sala d'Actes del CETT*)
- la sala de professorat (*però la Sala de Professorat del CETT*)
- la sala de concerts
- la sala d'informàtica

– Espais singulars

Els edificis únics, singulars (i també alguns espais amb molta tradició), s'escriuen amb majúscula inicial.

- el Paranimf de la UB
- el Pati de Lletres
- el Gran Saló Catalunya
- la Sala de Graus de la Facultat de Filologia

4. Abreviacions

Són reduccions de les formes desenvolupades dels mots amb la intenció d'economitzar espai. Intentarem usar la forma desenvolupada en el text escrit i evitarem les abreviacions sempre que no siguin estrictament necessàries i quan puguin perjudicar la comprensió del text (vegeu <http://esadir.cat/convencions/tipografia/abreviacions/llistaabreviacions>).

– el passat dimecres es va celebrar (*en lloc de el passat dc. es va celebrar...*)

Tendrem a usar-les en gràfics, llistes, taules, quadres sinòptics i en altres casos en què la manca d'espai no es pugui compensar mitjançant una disminució del cos de la lletra.

– 2.314 € per h.

En cas que una forma tingui alhora abreviatura i sigla o símbol, s'optarà pels darrers (tot i que dependrà del tipus de text i a qui es dirigeix).

– SA [societat anònima] (*en lloc de s. a.*)

Cal apostar per la coherència i evitar de barrejar en un text formes abreujades diferents per representar un únic concepte. En cas que una mateixa abreviatura representi conceptes diferents i s'hagin d'usar en un mateix text, buscarem la manera de resoldre-ho per evitar confusions.

– p. / pàg. (*optarem per una de les dues opcions, tot i preferiblement per la primera*)
– dir. [direcció, directiu/iva, director/a, directriu] (*en un mateix text podríem usar, per exemple, dir. per a directiu i direc. per a direcció*).

Ni els símbols ni les abreviatures s'han d'utilitzar en expressions numèriques escrites amb lletres, ni tampoc en sentit genèric dins d'un text.

– dotze assignatures (*en lloc de dotze assign.*)
– trenta-tres metres (*en lloc de trenta-tres m*)

Trobarem la llista de les abreviacions a l'enllaç del punt 3.4.

4.1. Abreviatures

Una *abreviatura* és la representació d'un sol mot o un grup de mots per mitjà d'una o algunes de les seves lletres, la primera de les quals ha de ser la inicial (vegeu <http://esadir.cat/convencions/tipografia/abreviacions/llistaabreviacions>).

El femení i el plural en les abreviatures

Les abreviatures que contenen el segment final del mot sencer expressen femení o plural si el mot del qual provenen flexiona en gènere o nombre.

- Sr. [senyor] / Sres. [senyores]
- Dr. [doctor] / Dra. [doctora]

La resta són invariables (i no duplicarem lletres en fer el plural). Pel que fa als determinants o adjectius que les acompanyen, en cas que en duguin, s'han d'escriure, si escau, en femení o plural.

- a la p. 7 [a la pàgina 7] / a les p. 7-12 [a les pàgines 7-12]
- les univ. catalanes [les universitats catalanes]

En el plural dels sintagmes abreujats, al marge que les abreviatures tinguin plural o no, s'han de respectar les variacions d'articles i de preposicions.

- n. de l'a. [nota de l'autora], n. de les a. [nota de les autores]

• L'apostrofació de les abreviatures

Se seguirà la norma general, com si es tractés de formes desenvolupades.

- la univ. privada [universitat]
- l'hab. escollida [habitació]
- el llibre d'À. Guimerà [Àngel]

4.2. Sigles

Una sigla és una lletra o un conjunt de lletres, normalment inicials, que s'utilitzen com a forma abreujada d'un conjunt de mots. En general, s'escriuen amb majúscula, excepte les sigles lexicalitzades, en rodona i sense punts ni espais entre les lletres. S'escriuen sense accent gràfic, excepte les sigles lexicalitzades (vegeu <https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-linguistics/abreviacions/sigles#llista>).

- l'IOC [Institut Obert de Catalunya]
- la UB [Universitat de Barcelona]
- IPC [índex de preus de consum]
- sida [Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida]
- làser [Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation]

No les podem partir a final de ratlla, excepte en els casos de sigles lexicalitzades o que només duen majúscula inicial.

- el DIEC [Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans]
- l'Erasmus [European Community Action Scheme for the Mobility of University Students] (Eras-mus)
- la Renfe [Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles] (Ren-fe)

En cas que les sigles incorporin algun element com ara una preposició, una conjunció, un article, etc., l'escriurem preferentment en minúscula.

– GRATiR [Grup de Recerca Allotjaments Turístics i Restauració]

Algunes sigles contenen una xifra o algun símbol. De vegades van amb guionet.

– especialitzat en R + D [Recerca i Desenvolupament]
– la C-17 [autopista C-17]

Les sigles i els acrònims que es poden llegir s'acostumen a escriure com un nom propi, és a dir, només amb la majúscula inicial.

– la Unesco

• El plural en les sigles

Les sigles són invariables i només pluralitzen els elements del sintagma nominal que les determinen.

– diverses ONG
– els PC

Tampoc s'ha de fer la duplicació de les sigles. Hi ha, però, algunes sigles que ja han quedat fixades per l'ús.

– les RP [Relacions Públiques]
– els RH [Recursos Humans]
– els JJO [Jocs Olímpics]

• L'apostrofació de les sigles

Cal tenir en compte si es pronuncien com a paraules senceres, si es lletregen o si es desenvolupen i aplicar-hi les normes d'apostrofació.

– el CETT
– la UOC
– la FCAC
– l'IPC [i-pe-ce]
– l'FP
– la UB
– d'ITV
– de CCOO [Comissions Obreres]

• Traducció de sigles

No traduïm les sigles que corresponen a noms propis d'organismes, d'entitats, de partits polítics, d'empreses, etc. amb noms catalanitzats. El que es pot traduir n'és la denominació.

- IRA [Irish Republican Army = Exèrcit Republicà Irlandès]

Si les sigles s'han creat d'acord amb el nom catalanitzat, utilitzarem aquesta opció.

- els EUA [Estats Units d'Amèrica] (*i no pas USA*)
- l'ONU [Organització de les Nacions Unides] (*i no pas UN*)

• Gènere de les sigles d'origen estranger

El gènere i el nombre de les sigles d'origen estranger es correspon, generalment, amb el gènere i el nombre del primer mot del nom català sense abreujar.

- la CIA [l'Agència Central d'Intel·ligència]
- l'URL [el localitzador uniforme de recursos]

• Pèrdua de l'article

Algunes sigles, en contextos formals, perden l'article.

- UGT demana a l'Ajuntament que negociï.

• Desenvolupament de les sigles

Cal que ens assegurem que els lectors entendran les sigles que utilitzem. Cal, doncs, que en un primer ús les desenvolupem (excepte quan les sigles siguin molt conegudes).

- És el president del Tribunal Constitucional (TC)
- El COI admet el risc per als atletes.

• Acrònims

Es formen per lletres o parts de les paraules que componen un sintagma. Duen només majúscula inicial si són noms propis. La majoria d'aquests darrers es poden escriure íntegrament amb majúscules o sols amb la inicial majúscula.

- RENFE / Renfe [Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles]
- TERMCAT / Termcat [centre de terminologia de la llengua catalana]

• Sigles lexicalitzades

Les sigles lexicalitzades funcionen com a termes i, per tant, s'escriuen amb minúscula, tenen forma de plural, es poden accentuar si cal i poden formar derivats.

- les pimes
- el radar
- la sida (*però amb accent a sidós*)

4.3. Símbols

Són signes gràfics, format per lletres, xifres o pictogrames, que representen la forma abreujada d'una paraula, un concepte o un valor. Han estat creats per ser reconeguts internacionalment i tenen caràcter oficial. Se n'omet el punt abreviatiu (llevat de final de frase) i la marca de plural, i sempre se separen amb un espai respecte al numeral al qual acompanyen.

- 12 kg [dotze quilograms]
- 2 °C [dos graus Celsius]
- destí BCN [destí Barcelona]
- les 24 h [les vint-i-quatre hores]

En alguns casos, els tipus de lletra, com ara la cursiva o la negreta, esdevenen trets identificatius i definidors. Les majúscules i minúscules solen ser distintives i no intercanviables. Els superíndexs i subíndexs, amb significat específic, poden aportar precisió i matisos.

- m [metre (unitat del sistema internacional)]
- *m* [massa (magnitud)]
- ***m*** [moment dipolar magnètic (vector)]

• L'escriptura de símbols

Els símbols s'escriuen sense punt abreviatiu i si hi ha més d'un element, no es deixen espais en blanc entre els diferents caràcters (i no se separen a final de ratlla).

- m² [metres quadrats]
- kg/m³ [quilogram per metre cúbic]

Si els símbols acompanyen xifres, deixarem un espai entre la xifra i el símbol.

- 780 €
- 100 %
- 13 km²

Són un cas especial, i s'escriuen sense deixar blanc entre el símbol i la xifra que acompanya, els signes que representen els graus, els minuts i els segons.

- 32° 28' 14"

Els símbols referits a una unitat només es poden fer servir quan formen part d'una fórmula o quan aquesta unitat s'expressa amb xifres:

– 100 l / 100 litres (*però no cent l*)

• El plural en els símbols

No hi ha marca de plural en els símbols.

– 1 g / 100 g

• L'apostrofació dels símbols

Els símbols no s'apostrofen.

– la pèrdua de H₂O
– 12 milions de €
– la m nasal

• Punts cardinals

Els símbols simples es construeixen a partir de la inicial de la forma desenvolupada corresponent, mentre que els compostos es formen amb la inicial de cadascun dels seus components. S'escriuen sempre amb majúscula i en rodona (i sense guionets).

– SE [sud-est]
– NNO [nord-nord-oest] (*preferible, tot i que NNW també seria correcte*)

Convé evitar-les en un text, i sobretot quan el punt cardinal serveix per localitzar una regió o zona d'un lloc extens:

– el turisme familiar al nord-est francès

• Química

Escriurem amb majúscula inicial i en rodona els símbols dels elements químics (tot i que les formes desenvolupades s'escriuen amb minúscula). Si formen part d'una fórmula, no s'han de deixar espais entre els diferents caràcters.

– H [hidrogen]
– H₂SO₄ [àcid sulfúric]

El nombre d'àtoms s'indica com a subíndex, a la dreta del símbol de l'element químic. Entre el símbol i la xifra no es deixa cap espai.

– N₂ [nitrogen]
– O₂ [oxigen]

Usarem locucions alternatives en lloc del nombre màssic (més adequat per als textos especialitzats).

– Carboni 14 (¹⁴C per a textos especialitzats)

• Física

En general, els símbols de les unitats de mesura s'escriuen amb minúscules i rodona. Hi ha excepcions, com ara el del símbol del litre, que es pot escriure amb majúscula per evitar confusions amb el número 1 (cal, però, vetllar per la coherència al llarg del text).

– 24 h [hores] (*i no pas 24 H*)
– 200 m [metres] (*i no pas 200 M*)
– 3,8 l/L

Escriurem amb majúscula el símbol del byte per no confondre'l amb el del bit (en minúscula).

– un llapis de memòria de 128 GB

Escriurem amb minúscula inicial els símbols d'unitats de mesura que provenen d'un nom propi (encara que el terme desenvolupat s'escrigui amb minúscula).

– 240 W [watt]
– 90 dB [decibels, de *deci-* i *bel*]

Els símbols dels múltiples més grans, que s'indiquen per mitjà de prefixos internacionals, també es consignen en majúscules.

– M [mega]

• Lletres

Els símbols de les lletres es consignen en cursiva, a diferència dels noms corresponents, que s'escriuen en rodona.

– *CETT* s'escriu amb *c* inicial
– La *ce* de *CETT* és sorda

Usarem la minúscula cursiva en lletres que encapçalin una enumeració (seguides d'un parèntesi de tancament en rodona).

– Dins els graus de Turisme:
– *a)* Direcció Hotelera
– *b)* Direcció Turística

Les lletres que es refereixen a un croquis, a un plànol, a una figura o a una part d'un document, també s'escriuen en minúscula i cursiva.

– Vegeu la figura 5b.

Usarem la majúscula quan una lletra serveixi per descriure una determinada forma.

– Fou una manifestació amb forma de V.

4.4. Ordinals

En singular, escriurem l'última lletra de la forma desenvolupada en minúscula (sense espai ni punt final). En plural, escriurem les dues darreres lletres del mot desenvolupat.

- 1r [primer]
- 2a [segona]
- 7è [setè]
- 4ts [quarts]
- 20es [vintenes]

No usarem cap lletra si l'ordinal s'expressa en xifres romanes.

– XXV Congrés WYSTC

4.5. Enllaç a totes les abreviacions

Es recomana consultar la pàgina de la CUB, de la Universitat de Barcelona (vegeu https://www.ub.edu/cub/llicitat_ab.php?taula=totes&ordre=mots_t&idioma=1).

5. Les referències i les citacions bibliogràfiques

Totes les referències i citacions bibliogràfiques, així com pel que fa al format general d'un document, es regiran per la normativa APA (vegeu Annex 1: Manual d'estil del CETT-UB per a l'elaboració de documents acadèmics).

Annex 1

MANUAL D'ESTIL DEL CETT-UB PER A L'ELABORACIÓ DE DOCUMENTS ACADÈMICS

1. FORMAT GENERAL DEL DOCUMENT

Processador de text: es presentarà mecanografiat en format Word.

Redacció: s'haurà de redactar en forma impersonal.

Idioma: es pot desenvolupar en català, castellà o anglès americà. Si es desenvolupa en català, tot i que el CETT promou l'ús en aquest idioma d'aquells mots que tinguin una traducció acceptada normativament, si creiem convenient emprar terminologia en anglès, utilitzarem l'anglès americà.

Tipus de lletra: Steradian amb mida de 12 punts o, si no la tenim, l'Arial amb mida de 10 (per exemple, quan no es tingui instal·lada la tipografia corporativa). Els títols i fonts de les taules, figures i notes al peu de pàgina mantindran el mateix tipus de lletra però de mida 2 punts inferior: Steradian amb mida de 10 punts o, si no la tenim, l'Arial amb mida de 8.

Interlineat: espai d'1,5 i espai simple per als peus de taules i figures.

Marges: uniformes, de 2,5 cm en la part superior i inferior, i de 3 cm a dreta i esquerra.

Paràgraf: justificat.

Numeració de la pàgina: es numeren totes les pàgines a la part inferior centrat (exclouent-ne la portada i la contraportada).

Títols dels apartats i subapartats: els apartats d'un document han d'estar numerats i cal utilitzar encapçalaments i subencapçalaments amb format diferenciat que ens indiquin la jerarquia de la informació. Es poden utilitzar 5 nivells d'encapçalaments segons la complexitat del document.

Nivell	Format encapçalament
1	Alineat a l'esquerra en negreta amb majúscules
2	Alineat a l'esquerra en negreta amb minúscules
3	Alineat a l'esquerra, negreta, cursiva, minúscules
4	<i>Alineat a l'esquerra, cursiva, minúscules</i>

Taula 1. Nivells d'encapçalament segons els formats requerits.

Exemple:

1. TIPOLOGIES TURÍSTIQUES

1.1. El Turisme litoral

1.1.1. El cas de Salou

1.1.1.1. Els impactes de turisme a Salou

Notes a peu de pàgina: es recomana no utilitzar notes a peu de pàgina. En cas que fes falta, es marcarà en el text mitjançant números correlatius com superíndexs (1,2,3,4...), després dels signes de puntuació (tal com aquest,¹ o aquest altre.²), a excepció del guió (-de tal forma³-). Totes les notes s'escriuran en una pàgina nova titulada en el centre «Notes a peu de pàgina», que es col·locarà al final del document i després de les referències i la webgrafia.

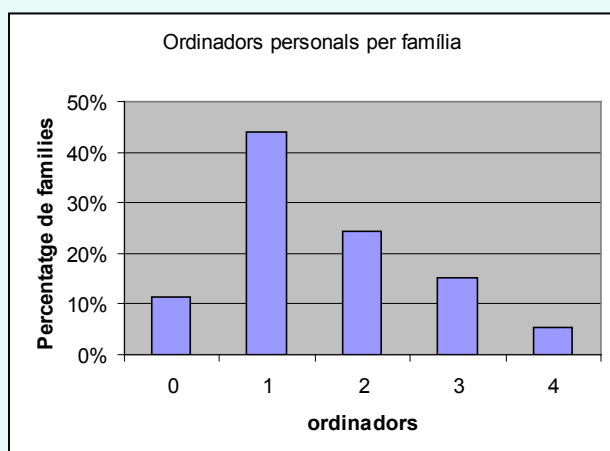
Taules: les taules s'inclouen en la mateixa pàgina del text on se citen. Si les taules són molt grans, s'utilitzarà una sola pàgina immediatament després de la pàgina on es fa la referència. En el text s'hi referirà com a Taula 1, Taula 2... Cada taula tindrà, en la part inferior, el número i el títol de la taula, i s'especificarà la font de procedència de les dades. Si estan produïdes per l'autor, es farà constar com a font «Elaboració pròpia».

Sexe	País d'origen	
	França	Itàlia
Homes	35,23	44,51
Dones	38,12	41,82

Nota. En cas que faci falta una nota explicativa.

Taula 1 Mitjanes de les despeses dels turistes segons el sexe i el país d'origen.
Font: Observatori de Turisme de Catalunya.

Figures: es consideren figures les gràfiques, mapes, dibuixos, fotos... Les figures s'inclouen en la mateixa pàgina del text on se citen. Si les figures són molt grans, s'utilitzarà una sola pàgina immediatament després de la pàgina on es fa la referència. Cada figura tindrà, en la part inferior, el número i el títol de figura, i s'especificarà la font de procedència de les dades. Si estan produïdes per l'autor, es farà constar com a font «Elaboració pròpia».

Nota. En cas que faci falta una nota explicativa.

Figura 1. Percentatge de famílies segons el nombre d'ordinadors de què disposin.
Font: elaboració pròpia.

2. CITES I REFERÈNCIES

Les cites s'inclouen en el text que es redacta i s'enllacen amb les referències que contenen tota la informació necessària per localitzar el document original d'on s'ha extret la informació. Les referències se situen en una pàgina al final del document.

2.1. Cites

Les cites poden ser textuais o no textuais. S'entén per cita textual quan es reproduïx exactament les paraules de l'autor; per cita no textual, quan s'expressa les idees de l'autor però amb el nostre llenguatge.

Cites no textuais. Per a cites no textuais, cal indicar el primer cognom de l'autor i l'any de publicació del document. Cal diferenciar entre:

- Si el nom de l'autor forma part del redactat del document, després d'aquest s'afegeix entre parèntesis l'any del document.

— Aquest concepte el va exposar Barril (1978) en la...

- Si s'exposa la idea sense especificar el nom de l'autor, aleshores s'afegeix el cognom de l'autor i l'any entre parèntesis separats per una coma.

— ...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Sanahuja, 1982)

Quan hi ha més d'un autor, hi ha unes regles especials segons el nombre d'autors:

- Si hi ha dos autors, se citen sempre els dos cognoms separats per *i*.

— Aquest concepte el va exposar Farré i Noguera (1978) en la... / ...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Farré i Noguera, 1978)

- Si hi ha entre 3 i 5 autors, els cognoms se separen per comes menys l'últim, que se separa per *i*. En la primera cita s'escriuen tots els autors; en la segona, el primer autor seguit d'*et al.* i l'any.

— (*1a vegada que apareix al text*) Aquest concepte el va exposar Farré, Noguera, Pujol, Barril i Urpí (1978) en... / ...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Farré, Noguera, Pujol, Barril i Urpí, 1978)

— (*2a vegada que apareix en el text*) Aquest concepte el va exposar Farré et al. (1978) en... / ...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Farré et al., 1978)

- Si hi ha 6 o més autors, s'escriu el cognom del primer seguit d'et al. i l'any en totes les cites que apareixen en el text.

– *(Totes les cites en el text)* Aquest concepte el va exposar Moliné et al. (1999) en... / ...en aquest cas la variable va resultar ser no rellevant (Moliné et al., 1999)

Altres situacions:

- Les corporacions s'escriuen completes, seguides de l'abreviatura entre claudàtors []. A partir de la segona cita es pot usar l'abreviatura.

– Segons l'Institut Català de la Salut (ICS, 2011)... *(i les següents cites, ICS (2011))* / (Institut Català de la Salut [ICS], 2011) *(i les següents cites, (ICS, 2011))*.

- Si el document no té autoria, aquesta es pot substituir pel títol del treball entre cometes si es tracta d'un article, capítol o pàgina d'Internet, i en cursiva si es tracta d'una revista científica, llibre o informe.

– *Article:* («El turisme sanitari», 2009).
– *Llibre:* (*El turisme sanitari*, 2009).

- Si no es disposa de l'any de publicació, aquest se substitueix per s. d. (en castellà, s. f.).

– (OMT, s. d.)

- Si una cita fa referència a més d'un treball, cada un d'ells se separa per un punt i coma.

– (OMT, 2001; Barril et al., 2013; Moliné i Serrat, 1998)

- Quan dos documents del mateix any tenen el mateix primer autor, s'afegeixen els següents autors fins que es puguin distingir les dues referències.

- Si un autor o grup d'autors han publicat més d'una obra el mateix any, cal afegir a l'any les lletres de l'alfabet: 2010a, 2010b, 2010c... A la llista de referències caldrà utilitzar el mateix procediment.

- Quan no disposem de l'obra original, ja que el concepte utilitzat l'hem extret d'una obra que citava l'original, cal indicar-ho de la manera següent: (autor_original, citat per autor secundari, any obra secundària).

– (Soler, citat per Vilaseca, 2011). *A la llista de referències s'escriu l'obra secundària, no l'original.*

Cites textuais. Quan són cites textuais, copiades de l'obra original directament, cal distingir segons la longitud del text:

- Longitud del text inferior a 40 paraules. S'escriu el text entre cometes dobles en el cos del paràgraf i al final es fa la cita de l'autor seguint els mateixos criteris explicats anteriorment i afegint la pàgina, precedit per *p* o *pp* segons ocupi una o més pàgines.

– «cita textual...» (Soler, 2010, p. 408) o també ...Soler (2010) va dir que «cita textual...» (p. 408).

En cas de documents sense números de pàgina, es compten els paràgrafs des del començament i s'indica *par. N*, on *n* és el número de paràgraf. (En castellà és *parr. n*.)

En cas de citar tot un capítol, s'indicarà sense cap abreviatura.

– «...text citat...» (autoria, any, capítol n), on n serà el número de capítol.

En cas d'ometre algunes oracions del text, s'indicarà amb tres punts (text... text).

Longitud del text superior a 40 paraules. Quan la longitud del text és superior a 40 paraules, s'inicia un nou paràgraf sagnat per l'esquerra 2,5 cm i sense cometes. La primera línia no se sagna. Al final, entre parèntesis, cal posar la cita amb el cognom de l'autor, l'any i la pàgina o el paràgraf segons les indicacions indicades anteriorment.

2.2. Llista de referències

La secció de referències comença en una nova pàgina amb el títol de *Referències* i cada document s'escriurà sempre amb signat francès.

Les obres s'ordenaran alfabèticament per autoria.

Els cognoms amb preposicions, com per exemple «de la Cierva», cal escriure'ls com «Cierva de la», i si l'autor té més d'una obra s'ordenaran per any de publicació.

Si l'autor té obres amb altres autors s'ordenaran: primer, les obres en què l'autor sigui únic; després, les obres amb altres autors, ordenades pel segon autor.

Si hi ha més d'una obra dels mateixos autors en un mateix any, s'ordenen per títol de la publicació i després del any s'hi afegeix *a, b, c*.

- Albiol, J. (2004)
- Albiol, J. (2005)
- Albiol, J. i Castells, W. (2001)
- Albiol, J. i Ferrer, D. (2001)
- Albiol, J. i Pou, U. (2005a). *Conservació...*
- Albiol, J. i Pou, U. (2005b). *Reserva...*

Quan l'autor és una institució, s'ordena a partir de la primera paraula del nom de la institució, no de les seves inicials.

Els continguts que ha de tenir una referència són: autor, data de publicació, títol, informació de la publicació i fonts electròniques. Tot seguit, es presenten les característiques de cadascun d'aquests elements.

Autors. Cognom de l'autor seguit de coma, inicial del nom acabat en punt.

- Si són diversos autors, separats per comes, menys l'últim, que se separa per *i*, *y* o *&* segons es redacti en català, castellà o anglès.
- Si són més de 7 autors, després del sisè cal afegir punts suspensius i el cognom de l'últim.
- Si coincideixen el cognom i l'inicial del nom de dos autors, se'n pot indicar el nom de pila entre claudàtors.

– Soler, J. [Jordi] i Soler, J. [Joan]; *la cita en el text es farà com* (Jordi Soler, any).

- Si un autor és l'editor, després del nom s'afegeix (*Ed.*)
- De les institucions, se n'escriu el nom complet, no les inicials.
- En el cas de no tenir autor, s'escriu el títol i després l'any de publicació.

Data de publicació. Any de publicació entre parèntesi seguit de punt. En el cas de les revistes, cal afegir la data exacta o la temporada.

– (2 de maig de 2003)., (juny, 2008)., (Primavera, 2005)., (3r trimestre, 2009)... *Si no apareix la data, (s. d.) o (s. f.), segons escrivim en català o castellà. Després del parèntesi cal afegir un punt.*

Títol. Segons siguin llibres, capítols de llibres o articles de revista es procedeix de la següent manera:

- En cas de llibres i informes: títol de la publicació amb majúscula inicial la primera paraula del títol i del subtítol, si escau. Tot el títol, en cursiva seguit de punt. En el cas de no ser la primera edició, cal indicar el número d'edició entre parèntesis amb lletra normal. Si escau, cal indicar el número de volum, informe... també entre parèntesis. Per acabar, cal posar un punt.
- En el cas d'articles o títols d'un capítol: títol de l'article amb majúscula inicial la primera paraula del títol i del subtítol, si escau. Lletra normal sense cometes. Per acabar, cal posar un punt.
- En el cas de publicacions periòdiques: títol complet de la revista científica en cursiva i amb majúscules i minúscules.

– Organizational Behavior and Human Decision Processes.

- Si cal afegir alguna informació al títol, cal fer-ho entre claudàtors.

– [Monografia], [Pel·lícula], [Programari]...

Informació de la publicació. Segons sigui una revista o un llibre es procedeix de la següent manera.

- En el cas de revistes o publicacions periòdiques, el títol de la revista s'ha d'escriure en cursiva, cal incloure el volum en cursiva, el número d'edició, si és el cas, en rodona, i les pàgines en rodona separades per un guió.

– *Títol de la revista*, 25, 213-220.

- En el cas de llibres i informes: cal indicar el lloc (ciutat i país) on s'ubica l'editorial, seguit de dos punts i el nom de l'editorial. Cal finalitzar amb un punt.

Fonts electròniques. Quan, en un document, s'hi pot accedir digitalment per Internet, cal incloure en la referència l'enllaç URL, o si el document té assignat el DOI, cal incloure'l, així com la data de consulta. El DOI permet localitzar el document a través de <http://www.crossref.org>

Exemples de referències

Llibre

- Cognom1, I., Cognom2, I. i Cognom3, I. (any publicació). *Títol del llibre o monografia*. (n edició). Ciutat: Editorial.
 - Acosta, L. E. (1995). *Guía práctica para la investigación y redacción de informes* (8a ed.). Buenos Aires, Argentina: Paidós.
 - Baena, G. i Montero, S. (2006). *Tesis en 30 días*. Mèxic: Editores Unidos Mexicanos.

Capítol de llibre

- Cognom, I. (any publicació). Títol del capítol. En: I. Cognom Coordinador Llibre (Coord. o ed...), *Títol del llibre* (pp n-n). Ciutat: Editorial.
 - Young, F. W. (1972). A model of polynomial conjoint analysis algorithms. En: R. N. Shepard, A. K. Ronney i S. Nerlove (ed.), *Multidimensional scaling: Theory and applications in the behavioral sciences*. (vol. 1). Nova York: Academic Press.
 - Sánchez, J. J. (1984). Análisis de tablas de contingencia: Modelos lineales logarítmicos. En J. J. Sánchez (ed.), *Introducción a las técnicas de análisis multivariable aplicadas a las ciencias sociales* (pp. 295-321). Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Llibre electrònic

- Cognom, I. (any publicació). *Títol*. Recuperat el dia de mes d'any de <http://enllaç> o DOI: nnnnnn.
 - Shotton, M. A. (1989). *Computer addiction? A study of computer dependency*. Recuperat el 12 de setembre de 2000 de <http://www.ebookstore.tandf.co.uk/html/index.asp>
 - Schiraldi, G. R. (2001). *The post-traumatic stress disorder sourcebook: A guide to healing, recovery, and growth*. Recuperat el 12 de setembre de 2000 de DOI: 10.1036/0071393722

Article d'una revista professional o journal

- Cognom, I. (any). Títol de l'article. *Títol de la revista, volum en cursiva*, (número del volum en lletra rodona i entre parèntesis, si n'hi ha), pàgines.
 - León, O. (1984). El uso del término «significativo» en los informes experimentales. *Revista de Psicología General y Aplicada*, 39, (2), 455-469.

Article d'una revista popular (magazín)

- Cognom, I. (any, mes). Títol de l'article. *Títol de la revista, volum en cursiva*, pàgines.

— Sánchez, A. (2000, maig). Bogotà: La capital més propera a les estrelles. *Geomundo*, 24, 20-29.

Article d'una revista electrònica

- Cognom, I. (any). Títol de l'article. *Títol de la revista, volum en cursiva*, pàgines. Recuperat el dia de mes d'any de <http://enllaç>

— Lewis, J. (2001). Career and personal counseling: Comparing process and outcome. *Journal of Employment Counseling*, 38, 82-90. Recuperat el 12 de juny de 2002 de <http://proquest.umi.com/pqdweb>

Article de diari

- Cognom, I. (any, dia de mes). Títol de l'article. *Nom del diari*, pàgines. (En els articles de diaris s'utilitza l'abreviatura *p.* quan la cita es troba en una sola pàgina; en cites de dues o més pàgines, s'utilitza l'abreviatura *pp.*)

— Ferrer, M. (2000, 14 de juliol). El Centre de Belles Arts, escenari per a 12 estrelles d'òpera. *El Sant Joan Star*, p. 24

Article de diari electrònic

- Cognom, I. (any, dia de mes). Títol de l'article. Nom del diari. Recuperat el dia de mes d'any de <http://enllaç>

— Melville, N. A. (2002, 6 de juny). Descobreixi els poders de l'àcid fòlic. *El Nou Dia Interactiu*. Recuperat el 12 de juny de 2002 de <http://endi.com/salud>

Normes jurídiques

- Llei, decret, resolució (any). Títol de la llei, decret, resolució. *Títol de la publicació en què apareix oficialment*.

— Ley n.º 18.962 (1990). Ley orgánica constitucional de enseñanza. Diario Oficial de la República de Chile.

— Decreto n.º 507 (2008). Nombra Gobernador Provincial Titular en Ranco a don Nelson Bernardo Bustos Arancibia. Diario Oficial de la República de Chile.

— Resolución n.º 60 (2007). Aprueba normas de carácter técnico, médico y administrativo para el cumplimiento de las garantías explícitas en salud de la Ley n.º 19.966. Ministerio de Salud. Diario Oficial de la República de Chile.

Tesi de mestratge no publicada

- Cognom, I., Cognom2, I. i Cognom3, I. (any publicació). *Títol del document*. Tesi de mestratge no publicada, universitat, ciutat, país.

– Rocafort, C. M., Sterenberg, C., i Vargas, M. (1990). *La importància de la comunicació efectiva en el procés d'una fusió bancària*. Tesi de mestratge no publicada, Universitat del Sagrat Cor, Santurce, Puerto Rico.

Mitjans audiovisuals

- Nom del productor. (Productor). (any d'edició). Títol del vídeo [DVD]. De [http://enllaç](#)

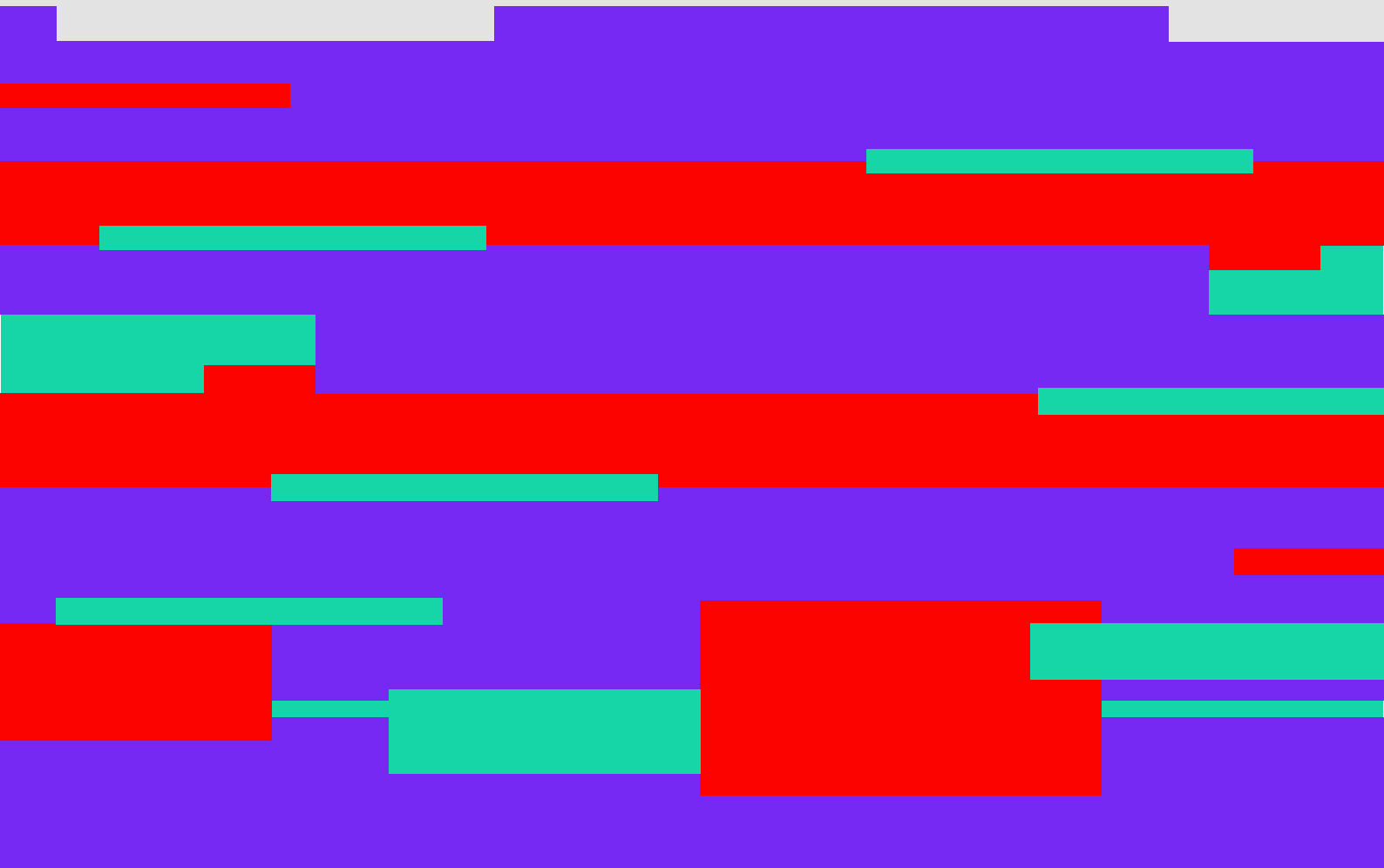
– American Psychological Association. (Productor). (2000). *Responding therapeutically to patient expressions of sexual attraction* [DVD]. De <http://www.apa.org/videos/>

2.3. Webgrafia

Aquesta secció recull les consultes realitzades a pàgines web en general (sense la descàrrega de documents específics, que s'haurien de citar com a tals i segons la seva naturalesa, a la llista de referències).

- Nom de la pàgina web. [http://enllaç](#) (Recuperat el dia de mes d'any).

– Institut d'Estadística de Catalunya. www.idescat.cat (Recuperat el 7 de juliol de 2014).

Barcelona School
of Tourism, Hospitality
and Gastronomy